

Likabehandlingsplan för Lillgårdsskolan och Lillgårdsskolans Fritidshem

En handlingsplan för att motverka och förebygga alla former av trakasserier och annan kränkande behandling mot barn och vuxna i skolans alla verksamheter som är Förskoleklass, Grundskola 1-6 och Fritidshem.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och uppdrag
2. Begreppsdefinitioner
3. Lillgårdsskolans och Lillgårdsskolans fritidshems förebyggande arbete¹
4. Lillgårdsskolans elevrådsarbete
5. Handlingsplaner vid misstanke om diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling
6. Rutiner för uppföljning och utvärdering av anmälda ärenden och förebyggande arbete under läsåret
7. Aktiviteter under läsåret 2016-2017 samt konsekvens inför framtiden
8. Aktiviteter under läsåret 2017-2018

Bilaga 1

Attitydundersökning Kommunens sammanställning ht 2016

Bilaga 2

Tillbudsrapport vid misstanke om diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling.

Bilaga 3

Dokumentation vid trakasserier och/eller kränkande behandling.

Bilaga 4

Uppföljning och utvärdering av anmälda ärenden och förebyggande arbete under läsåret.

---

¹ I begreppet Lillgårdsskolan inbegrips fortsättningsvis även skolans fritidshem

1. Bakgrund och uppdrag

Från och med den 1 juli 2011 gäller Skollag (2010:800.)

Alla skolor är enligt denna lag skyldiga att upprätta en likabehandlingsplan. Syftet med en sådan plan är att främja alla elevers lika rättigheter oavsett ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Planen skall förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling samt redovisa alla planerade åtgärder.

Vad säger skollagen?

I kap 6 6 § står att: ”huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever”.

I 7 §, står att: ” huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling”.

I 8 §, står att: ”huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som huvudmannen avser att påbörja eller genomföra det kommande året”.

Vad säger FN: s konvention om barnets rättigheter?

Barnkonventionen innehåller fyra grundprinciper:

1. att alla barn har samma rättigheter
2. att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut
3. att alla barn har rätt till liv och utveckling
4. att alla barn har rätt att säga sin mening och få den respekterad.

Enligt artikel 36, skall barnet ”skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende.”

Vad säger Läroplanen?

I Skolans värdegrund och uppdrag Kap 1 står bl.a.:

”Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas”. Vidare står: ”Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem” (LGR 11)

Vad säger Lillgårdsskolans värdegrund? (utdrag)

Vi på Lillgårdsskolan:

- respekterar andra och varandras olikheter
- är fullt förvissade om att alla människor är lika mycket värda, oavsett ålder, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder
- är goda förebilder och bryr oss om varandra
- bemöter andra som vi själva vill bli bemötta.

Syfte

Likabehandlingsplanens syfte är att effektivt förebygga samt visa på hur vi åtgärdar/arbetar mot trakasserier och annan kränkande behandling.

Målsättning

Vår målsättning är att:

- alla barn/elever och all personal i vår verksamhet känner sig trygga samt vågar och tillåts att vara sig själva oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- ingen i verksamheten får utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Om någon strider mot detta är alla som har kännedom om kränkningen skyldiga att meddela detta till skolpersonal eller rektor.
- alla barn/elever och all personal känner till skolans rutiner gällande utredning av misstänkt diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.
- alla skall veta vart de skall vända sig och hur de kan få hjälp
- alla ska kunna känna sig trygga på vår skola och ingen ska bli utsatt för kränkande behandling.

Avståndstagande

Lillgårdsskolans ledning, styrelser och all personal tar, i enlighet med ovan nämnd skollag och Lillgårdsskolans värdegrund avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Därför har nämnda grupper tillsammans med föräldrar och elever tagit fram skolans värdegrund och denna Likabehandlingsplan som samtidigt är skolans handlingsplan i dessa frågor.

Ansvarsfördelning

Huvudmannens/Rektors uppgift

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges ovan.

(kap 6 5§ Skollagen)

Rektor ansvarar för att Likabehandlingsplanen är känd bland alla på skolan.

Dessutom ansvarar rektor/biträdande rektor för att planen följs upp och revideras årligen.

Denna uppföljning och revidering skall ske innan september månads utgång.

2. Begreppsdefinitioner

Elev

Den som deltar i utbildning och fritidshem.

Personal

Anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Mobbning

En person är mobbad när hon eller han, upprepade gånger och under en viss tid blir utsatt för kränkande behandlingar från en eller flera personer. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling.

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder till exempel kön, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning eller något funktionshinder. Diskriminering kan också användas som begrepp då skolans strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande.

Trakasserier/kränkande behandling

Med detta menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot andra vuxna, vuxna gentemot barn/elever eller mellan elever.

Kränkningar kan utföras av och drabba såväl barn och ungdomar som vuxna. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. All kränkande behandling har gemensamt att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Kränkningarna kan vara:

- fysiska (ex knuffar och slag)
- verbala (ex hot eller skällsord)
- psykosociala (ex ryktesspridning och utfrysning)
- text- och bildburna (ex klotter, brev, lappar, e-post, sms, mms och via olika sociala medier)

Rasism

Uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att den egna folkgruppen är överlägsen andra. Utifrån denna uppfattning ses vissa folkgrupper som mindre värda och är därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet

Ett uttryck för avståndstagande från främlingar grundat på kulturella skäl.

Homofobi

En motvilja eller ett förakt för homo- eller bisexualitet och homo- och bisexuella individer.

Sexism

Betraktelse- eller handlingssätt som innebär diskriminering på grund av kön. Med kön avses enligt svensk lag det kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.

3. Lillgårdsskolans förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet på Lillgårdsskolan bedrivs på tre nivåer, *skol-*, *grupp-* respektive *individnivå*. Förutsättningen för arbetet är medvetenhet, värme och engagemang.

Skolnivå:

Vi arbetar förebyggande genom att:

- Alla anställda inom skolans verksamhetsområde ska ha god kännedom om likabehandlingsplanen.
- Rektor eller biträdande rektor informerar skolans personal och genom dem eleverna om likabehandlingsplanen vid varje terminsstart.
- Rektor eller biträdande rektor ser till att föräldrar informeras om likabehandlingsplanen via föräldramöten och skolans hemsida.
- Rektor eller biträdande rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och revideras varje år.
- Rektor eller biträdande rektor ansvarar för att föräldraenkät genomförs och utvärderas varje år.
- Elevstödjarna (vuxna ansvariga för elevrådet) ansvarar för att elevenkät genomförs och utvärderas varje år. Uppföljningen sker tillsammans med elevrådet.
- Rastvaktsschema upprättas varje läsår. Vuxna finns på skolgården när det är rast.
- Gemensamma trivselregler och förväntningar finns och görs kända vid varje terminsstart.
- Lillgårdsskolan har en gemensam värdegrund som gäller för elever, personal och föräldrar.
- Personalen följer skolans etiska förhållningssätt.
- All personal (inklusive vikarier) har ett ansvar för att de gemensamt upprättade förväntningarna och trivselreglerna följs.
- Elevhälsoteam bestående av rektor, skolsköterska, pedagog samt skolpsykolog och kurator har ett preventivt och aktivt ansvar för elevhälsoarbetet på skolan.
- Trygghetsteamet har i samverkan med berörd personal ett speciellt ansvar vid akuta situationer.²

Gruppnivå:

- Likabehandlingsplanens syfte integreras som en naturlig del i det vardagliga arbetet.
- Vi har en, för Lillgårdsskolan gemensam värdegrund.
- Samtliga elevgrupper förväntas agera enligt skolans värdegrund och trivselregler.
- Vi arbetar med demokratiska värderingar och värdegrundsfrågor. Dessa diskuteras kontinuerligt utifrån t.ex. litteratur, film eller aktuella händelser.
- Vi har tydliga klass- och gruppregler med konsekvenser. Dessa revideras varje läsår.
- Vi har regelbundna klassråd och elevråd.
- Vi har kontinuerlig socioemotionell träning i klasserna och på fritids genom t.ex. övningar som *kompissamtal*, *dramalektioner* och *etiska samtal*.
- Vi har elevrådsträffar en gång/månad. 2 representanter från varje klass år 2-6.
- Gemensamma friluftsdagar, temadagar och gemensamma samlingar arrangeras varje år.
- Likabehandlingsplanen tas vid behov upp under enskilda samtal med elever och föräldrar.
- Alla vuxna på skolan förväntas ingripa när konflikter uppstår.
- All personal ansvarar för att likabehandlingsplanen och trivselregler samt förväntningar hålls levande.

Individnivå

- En gång per läsår besvarar eleverna en enkät gällande trivsel och miljö.
- Eleven deltar i det förebyggande arbetet i skolan och förväntas ha god kännedom om och leva upp till likabehandlingsplanens syften.
- Dagliga samtal med elever eftersträvas t.ex. vid skolmåltider eller raster.
- Eleven förväntas följa de gemensamma reglerna och skolans värdegrund.

---

² Trygghetsteamet består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, representant från elevstödjarna och skyddsombud.

4. Här presenteras Lillgårdsskolans elevrådsarbete

Alla Sveriges skolor har elevråd. Elevrådet är grunden i skolornas demokratiarbete. Ett elevråd för elevernas talan på skolan. Elevrådet består av elever och vuxna som diskuterar frågor som är av intresse för eleverna. Elevrådet utgår från klassråden. Det är här som många förslag tar sin början och den som är representant har en ansvarsfull uppgift att föra fram klassens idéer och tankar. De vuxna som ansvarar för elevrådet kallas för *elevstödjare*.

Som elevrådsrepresentant ska man vara en bra förebild, våga framföra åsikter och kunna tala inför elevrådet. Egenskaper en bra elevrådsrepresentant kan ha är: hjälpsam, modig, omtänksam och ärlig. Man ska också kunna redogöra och föra anteckningar över vad som sagts vid mötena. Man behöver också vara uppmärksam på hur kamraterna har det samt vara någon man kan vända sig till. Det är ett ansvar man tar på sig och detta ansvar sträcker sig över ett helt läsår.

Alla elevrådsrepresentanter träffas en gång i månaden. Då pratar vi om frågor som har tagits upp på klassråden och om hur läget är i klasserna.

Ibland får elevrådsrepresentanterna olika uppdrag att utföra i sin egen klass. Du som elevrådsrepresentant kommer även att få vara med och utforma och genomföra "Scenen är vår" och "Lillgårdsdagen" samt delta i och genomföra den ärligen återkommande trygghetsvandringen..

På vår skola har alla elever från år 2-5 möjlighet att söka till elevrådet. Vi vuxna (elevstödjarna) i elevrådet önskar att alla elever skriver ett brev inför start av årets arbete. I brevet ska eleven berätta varför den vill/inte vill bli elevrådsrepresentant på Lillgårdsskolan. Vi ber att eleven beskriver sina egenskaper som gör att just den passar till uppgiften. Vi vuxna från elevrådet läser alla brev och därefter väljer vi en kille och en tjej från varje klass. De representanter som väljs i år 5 tränas under året i att vara ordförande/sekreterare för att kunna ta över ansvaret i år 6.

Tänk på att det är en mycket viktig uppgift *du* har som representerar *din* klass och *dina* klasskamrater.

5. Handlingsplaner vid misstanke om diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling.

När ett fall av diskriminering eller kränkande behandling uppmärksammas ska detta dokumenteras enligt anvisningar på blanketten: *Tillbudsrapport vid kränkande behandling /diskriminering/trakasserier*.

Om vidare utredning visar att det är ett fall av diskriminering eller kränkande behandling lyfts ärendet till trygghetsteamet som består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, representant från elevstödjarna och skyddsombud.

Det fortsatta arbetet dokumenteras på blanketten: *Dokumentation vid kränkande behandling*.

Handlingsplan när elev kränker annan elev:

Om du som elev känner dig kränkt eller ser att någon kamrat blir kränkt, är det viktigt att du genast berättar för någon vuxen som du känner förtroende för.

Personal som får kännedom om misstänkt diskriminering, trakasseri och/eller kränkande behandling från elev, förälder eller annan person ska handla enligt följande:

1. Personal tar genom samtal och faktainsamling reda på om det är diskriminering, trakasseri och/eller kränkande behandling.

Använd bilaga 2: *Tillbudsrapport vid kränkande behandling/diskriminering/trakasserier*

Ansvarig: Den personal som får kännedom (här kallad person A)

2. Personal (person A) informerar berörda vårdnadshavare och meddelar någon i trygghetsteamet och rektor om tillbudet.

3. Vid fortsatt misstanke om diskriminering, trakasseri och/eller kränkande behandling utreder person A och/eller trygghetsteamet händelsen.

Arbetsgången dokumenteras på bilaga 3: – *Dokumentation vid kränkande behandling*.

Två ur trygghetsteamet (person B & C) samtalar med den misstänkt utsatte eleven snarast möjligt.

Ett andra samtal planeras in för att genomföras senast en vecka efter det första samtalet.

4. Person B & C samtalar med den/de misstänkta utövarna snarast möjligt.

Om de misstänkta utövarna är flera sker samtalen enskilt med varje elev.

Dessa samtal ska äga rum under samma dag.

Ett andra samtal planeras in och genomförs senast en vecka efter det första samtalet.

5. Person B eller C informerar berörda vårdnadshavare samma dag.

6. Samtal nummer två genomförs (av B & C) med den utsatte samt med utövarna för att ta reda på om den kränkande behandlingen har upphört. Vårdnadshavare informeras åter.

7. Om den kränkande behandlingen inte har upphört efter dessa samtal tillkallas elevvårdskonferens där vidare åtgärder beslutas.

Handlingsplan när personal/vuxen kränker elev:

1. Den som får kännedom om att en elev har blivit kränkt av en vuxen ska omedelbart meddela till rektor eller dennes ställföreträdare.
2. Rektor eller dennes ställföreträdare har samtal med berörd vuxen, elev och vårdnadshavare. Arbetet ska dokumenteras, enligt bilaga 2: *Tillbudsrapport vid kränkande behandling /diskriminering/trakasserier*.
3. Rektor, i samråd, med representant ifrån Stiftelsens Styrelse avgör den fortsatta gången.

Handlingsplan när elev kränker personal:

- Vuxen som känner sig kränkt av elev bör diskutera händelsen i arbetslaget.
- Använd bilaga 2: *Tillbudsrapport vid kränkande behandling/diskriminering/trakasserier*.
- Tillsammans med utsedd person förs samtal med elev.
- Kontakt tas med vårdnadshavare.
- Ett uppföljande samtal med berörda genomförs inom en vecka. Vårdnadshavare informeras om uppföljningssamtalet.
- Är problemet av allvarigare karaktär lyfts ärendet till rektor.

Handlingsplan när vuxen kränker vuxen:

Om en vuxen känner sig kränkt eller utsatt av annan person bör den utsatte försöka delge den som kränker hur han/hon upplever det och försöka samtala om det. Är det omöjligt skall den vuxne ges möjlighet att anförtro sig åt någon som han/hon känner förtroende för i syfte att få stöd och hjälp till medling och lösning.

- Kan konflikten inte lösas på arbetsplatsen skall den omedelbart lyftas till rektor eller biträdande rektor.
- Rektor eller biträdande rektor har enskilda samtal med personalen för att kartlägga problemet.
- Rektor eller biträdande rektor för över information i samråd med den utsatte till berörda parter.
- Rektor eller biträdande rektor tydliggör ramar, konkretiserar samarbetsnormer och arbetssätt tillsammans med inblandade.
- Om rektor eller biträdande rektor inte kommer fram till någon lösning ska hjälp sökas utifrån till exempel Stiftelsens styrelse och/eller facklig företrädare.

6. Rutiner för uppföljning och utvärdering av anmälda ärenden och förebyggande arbete under läsåret.

Trygghetsteamet gör kontinuerligt efter behov, minst en gång per termin, en uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder. Avstämning sker med berörda i ärendet.

För att få systematik i arbetet utgår teamet ifrån följande frågeställningar:

Dokumentera på bilaga 4

Beskrivning av ärendet:

Vilka var inblandade i ärendet?

Vilka åtgärder har satts in?

Vad har genomförts hittills?

Hur har det gått? Resultat så långt?

Analys:

Varför blev det som det blev?

Var det något som inte fungerade?

Värdering:

Ska insatserna fortsätta?

Stämmer arbetet med vår handlingsplan?

Reflektion:

Ska insatserna kompletteras eller förändras?

Vilka slutsatser drar vi?

Vilka lärdomar har vi fått?

Aktion /handlande:

Vem gör vad och när?

När sker nästa återkoppling/ uppföljning?

7. Aktiviteter under läsåret 2016-2017 samt konsekvens inför framtiden

Även under året 2016 - 2017 var den övergripande fokuspunkten att:

Tydligare - medvetandegöra eleverna, föräldrar och personal, gällande innehåll och definitioner i vår likabehandlingsplan.

- Under läsåret har eleverna deltagit i lektioner där vi samtalat och genomfört olika övningar som förtydligat och definierat begrepp och innehåll i vår likabehandlingsplan.
- Även på fritids har motsvarande samtal och övningar genomförts.
- Vi har under året haft ännu en ”kompisdag” där representanter från elevråd och kamratstödjare genomförde en presentation där de bland annat spelade upp korta pjäser som beskrev olika former av begrepp och kränkningar.

Effekten av denna dag var tydlig. Dagen uppskattades mycket av både vuxna och elever. Begrepp och typiska situationer ur perspektivet *kränkning* konkretiserades. Detta blev även en bra dag för att öka samarbetet mellan elevråd och kamratstödjare.

En ökad medvetenhet märktes hos årskurserna 5 och 6 som ställde, fler än tidigare, relevanta frågor utifrån de olika handlingsplanerna. *Vad händer tex om man inte följer stegen i handlingsplanen?* Det visar att de förstår att det finns handlingsplaner att utgå ifrån vid kränkningar av olika slag.

Den positiva respons som framkom via samtal och i enkätform gör att vi kommer att genomföra en ”Likabehandlingsdag” - Lillgårdsdag även under Vt.– 2018.

Ansvariga: Elevrådet

- Likabehandlingsplanen finns i samtliga klassrum och fritidsavdelningar.

I samtliga klassrum och fritidsavdelningar har Likabehandlingsplanen tydligt funnits uppsatt. Synliggörandet av Likabehandlingsplanen har medfört att samtliga, både vuxna och elever påminns dagligen om planens existens och innehåll. Trots att likabehandlingsplanen är synliggjord i respektive klassrum/fritidsrum så behöver medvetandegraden om planens innehåll ökas bland föräldrarna. Ett utmärkt forum för detta är föräldramötena.

Ansvarig: Bitr. rektor, personal

Trygghetsvandring

- Elevrådet genomförde ännu en trygghetsvandring under hösten 2016.

Den påvisade bland annat att eleverna saknar rastvärdar på andra platser än på framsidan av skolgården. Eleverna säger att de inte så ofta ser rastvärdar på ”baksidorna” av skolhusen.

Eleverna önskar att rastvärdarna ska röra sig mera runt hela skolområdet.

Vandringen visade också att eleverna upplever att de saknar belysning på vissa platser.

Inomhus uppfattades miljön som trivsamt och trygg.

Åtgärd: Rastvärdarna ombeds att oftare röra sig bakom samtliga hus för att därigenom skapa ökad upplevd trygghet.

Flera gånger i veckan ges det nu möjlighet till gemensam rastaktivitet som leds av pedagoger.

Rastvärdsschema

- Vi har skapat ett tydligt schema för rastvärdar där namn på ansvariga pedagoger tydliggjorts.
- Rastvärdarna ska synas mera tydligt genom att alltid bära en gul väst med texten *rastvärd* på ryggen.

Under året finns rastvärdsschema uppsatta på flera platser runt om i skolan. Rastvärdarna har oftast haft gula västar på sig när de varit ute. Vid ett antal tillfällen har pedagog glömt att ta på sig den gula västen. Detta har resulterat i att elever har upplevt att inga rastvärdar finns ute.

Åtgärd: Ansvarig pedagog skall alltid bära gul väst med texten *rastvärd* på ryggen. På detta sätt synliggörs vem som är ansvarig rastvärd av de vuxna som vistas utomhus.
Ansvariga: Rektor, bitr. rektor och samtliga pedagoger.

Trivselenkät

- Under 2016 genomfördes en trivselenkät bland elever och föräldrar. Utfallet visar på hög upplevd trygghet och trivsel men visar samtidigt en viss minskning. Vi har anledning att fortsätta ett aktivt förebyggande arbete.

Ansvariga: Elevstödarna och rektorerna

8. Aktiviteter 2017 – 2018

Vi vill även under kommande läsår arbeta för att fördjupa medvetenhet och kunskap gällande innehåll och definitioner i vår likabehandlingsplan.

Mål: Att skapa ökad medvetenhet och förståelse för begrepp enligt nedan.

- Det gör vi genom fortsatta samtal och olika övningar som förtydligar och definierar begrepp som konflikt, mobbning, rasism, främlingsfientlighet, värdegrund med mera.
Ansvariga: Samtliga pedagoger. Utvärdering: maj 2018

Mål: Att samtlig personal ska ha kunskap och kännedom om hur trakasserier och kränkande behandling uppstår i fysisk miljö samt på nätet.

- Alla anställda diskuterar och informerar sig om kränkningar på nätet förekommer (var), kränkningarnas innehåll och hur våra elever umgås på nätet. Detta sker genom samtal med elever och via riktade enkäter.
Ansvariga: Samtliga pedagoger och rektorerna Utvärdering: maj 2018

Mål: Att i en demokratisk process ge eleverna direkt inflytande över likabehandlingsplanens innehåll

- Eleverna ges tillfälle på klassråd, genom elevrådet, att ta del av och ge synpunkter på likabehandlingsplanens innehåll.
Ansvariga: Klasslärarna, Elevrådsansvariga. Utvärdering: maj 2018

Mål: Att skapa insikt och förståelse hos alla elever för Likabehandlingsplanens innehåll och konsekvenser

- Elevråd och Kamratstödare informerar klasskamraterna om likabehandlingsplanen genom att planera och genomföra en enklare presentation.
Ansvariga: Elevrådsansvariga. Utvärdering: maj 2018

Mål: Att genomföra den årliga trygghetsvandringen med fokus på förbättringspunkter.

- Under läsåret 2017-2018 genomför elevrådet en trygghetsvandring på skolan. "Elevstödjarna" initierar och genomför denna vandring tillsammans med elevrådet i syfte att fokusera på "problemställena" och eventuella brister. Detta är en årligen återkommande fokuspunkt.
Ansvariga: Elevstödjarna Utvärdering: maj 2018

Mål: Att genom ett fortsatt aktivt rastvärdskap minimera antal situationer där elever hamnar i konflikt

- Elevenkäten påvisar att elever ibland själva retar andra och att de även ser andra elever som retar någon kamrat. Finns det elever som inte vågar berätta att de blir retade? Upplever vuxna samma sak? För att skapa en större medvetenhet samtalar vi om och skriver ner vilka strategier som ska gälla för rastvärdskapet under skol- respektive fritidstid.
Ansvariga: Samtliga pedagoger och rektorerna. Utvärdering: maj 2018

Mål: Kartlägga och analysera vår verksamhet med fokus på elevernas upplevelser av trygghet och kränkningar på nätet. Målfokus är identifiering av risker för kränkningar på nätet.

- Under kommande läsår tar samtliga mentorer upp frågor om och kring hur eleverna använder sociala medier. Fokusiden kring detta skall vara värdegrundsbaserad och preventiv. Till detta används lektionstid i SO och SV. Lämpligt är även att diskutera denna typ av frågor i samband med klassråd. Elevrådet tar upp frågor kring detta för att ta reda på hur och vilka sociala medier som används bland våra elever. Metod: intervjuer och enkäter.
Ansvariga: Samtliga mentorer (skola och fritids) samt Elevrådet. Utvärderas: maj 2018

Med utgångspunkt från bland annat tidigare års åtgärder fokuserar vi på vad som även i fortsättningen kan göra vår skola till en trygg plats genom att:

Mål: Ökad upplevd trygghet på skolan

- Rastvärdsschema finns uppsatt på flera platser. Schemat uppdateras vid behov. Vid ordinarie rastvärds frånvaro ska annan pedagog finnas ute. Detta tas upp på det dagliga morgonmötet. Samtliga rastvärdar ska ha väst för att synas bättre. Årligen återkommande punkt.
Ansvariga: Rektor, biträdande rektor och samtliga pedagoger.
- Flera gånger i veckan ges det fortsatt möjlighet till gemensam rastaktivitet som leds av pedagoger.
Ansvariga: Fritidspedagoger.
- Eleverna aldrig lämnas ensamma i idrottshallen efter avslutad idrottslektion. Schemat är därför, även detta läsår, lagt så att ansvarig lärare kan vara kvar i idrottshallen när eleverna duschar. *Ansvariga: Idrottslärarna, rektor och biträdande rektor*
- Vi planerar/arbetar medvetet för att eleverna inte lämnas ensamma i storgrupp. För år 4-6 finns pedagoger i klassrummen från 7.50 på morgonen för att möta eleverna.
Ansvariga: Samtliga gruppansvariga pedagoger
- Kompissamtal och/eller andra typer av kollektiva samtal med fokus på det psykosociala klimatet genomförs kontinuerligt i samtliga grupper.
Ansvariga: Samtliga gruppansvariga pedagoger

Lillgårdsskolans fritidshem har förutom ovanstående arbetat fram följande under rubrikerna:

Normer och värden

Mål:

- Alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.
- Skolans mål är att varje elev tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor.

Så här arbetar fritidshemmet för att nå målen:

På fritidshemmet ser vi varje enskild elev som en unik individ. Vi verkar för en varm miljö med fysisk kontakt och goda samtal. Vi lyssnar till eleverna och reder ut eventuella konflikter så fort som möjligt samt ger dem verktyg att själva lyckas i konflikthanteringen. För att känna samhörighet och medkänsla med sina kamrater har vi aktiviteter som främjar gruppsammanhållningen i både små och stora grupper. Sådana aktiviteter kan vara lekar, spel, sång och sagostunder, samarbetsövningar eller uppträdanden. På avdelningarna sjunger vi även våra egna fritidssånger som stärker gemenskapen i gruppen och skapar en vi-känsla.

Trygghet

Mål:

- Skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt.
- Kommunicera med språkliga uttrycksformer i olika sammanhang och för skilda syften.
- Pröva och utveckla idéer, lösa problem och omsätta idéerna i handling.

Så här arbetar fritidshemmet för att nå målet:

Vi börjar arbetet med vår ”trygghetstrappa” på fritidshemmet som beskriver olika trygghetsfrämjande aktiviteter på fritids. Bland aktiviteterna finns bland annat kompisamtal och/eller andra typer av kollektiva samtal som genomförs kontinuerligt med fokus på det psykosociala klimatet i samtliga grupper. Det genomförs även en trygghetsvandring för att identifiera otrygga platser i fritidshemmets miljö både ute och inomhus.

Utvärderas: maj 2018

Ansvariga: Fritidshemmets pedagoger och rektor/biträdande rektor

Planerade enkäter

Under vårterminen 2018 kommer föräldrar att få svara på en enkät utifrån områden som kunskaper, arbetsklimat, samarbetet med hemmen och övrigt om trivseln på vår skola.

Ansvariga: Rektor, biträdande rektor och klasslärarna; mars 2018

Linköpings kommun kommer under läsåret 2017-2018 att genomföra en attitydundersökning i samtliga årskurser från 2-6. Lillgårdsskolan kommer att delta även i denna enkätundersökning.

Eleverna från år F-6 kommer att få besvara Lillgårdsskolans egen enkät, under vt 2018, med frågor om kunskaper, arbetsklimat och trivsel både i skolan och för berörda elever även fritids.

Ansvariga: Linköpings kommun, Rektor och biträdande rektor; vt 2018

Personal på Lillgårdsskolan kommer att få besvara en enkät med frågor om arbetssituationen och arbetsmiljön.

Ansvariga: Rektor och skyddsombud; mars 2018

Uppföljning och analys av enkäter sker under läsåret och återkopplas till samtliga berörda under maj 2018

Rektor eller biträdande rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas maj 2018 och revideras hösten 2018

För sammanställningen ht 2017 ansvarar:

Maria Ulván, bitr. rektor

Kjell-Erik Sjöstedt, rektor

Attitydundersökning Kommunen sammanställning ht 2016

Kvalitetsundersökningar från Linköpings kommun

Våra elever deltog i kommunens attitydundersökning och detta blev resultaten.

Diagrammen visar indexvärde mellan 0-100 och ett högt värde indikerar en positiv uppfattning.

<p>Grundskola, årskurs 2-3 ht 2016</p> <p>Helhetsomdöme 83,6</p> <p>Värdegrund 87,5</p> <p>Utveckling och lärande 81,8</p> <p>Elevinflytande 81,9</p> <p>Lokaler och mat 83,2</p> <p>Fritidshem 86,1</p>	<p>Grundskola, årskurs 4-6 ht 2016</p> <p>Helhetsomdöme 74,8</p> <p>Värdegrund 78,7</p> <p>Utveckling och lärande 75,0</p> <p>Elevinflytande 67,4</p> <p>Lokaler och mat 62,7</p> <p>Fritid 87,6</p>
---	---

Kommentar/Analys:

Detta år visar attitydundersökningen för Lillgårdsskolan tyvärr ett lägre resultat inom flera områden. Dock har indikatorn för resultatet år 2-3 elevinflytande starkt ökat. Vi har under året arbetat tydligare med att förklara för de yngre eleverna vad elevinflytande är och när det faktiskt sker.

Vi läser av att flera av svaren, inom alla områden, som tidigare var ”mycket bra” har blivit till ”bra” vilket drar ner våra resultat.

År 4-6 redovisar överlag ett lägre index inom samtliga områden. Vi har svårt att analysera absoluta orsaker till upplevelser som signaleras via enkätsvaren. Dessa svar behöver kompletteras med ett kvalitativt angreppssätt i form av intervjuer – se nedan.

De områden som vi kommer att fokusera på framöver är ”värdegrund” och ”utveckling och lärande”. Vi kommer också att ändra lite på rutinerna vid genomförandet av kommande års enkät att en och samma person genomför den tillsammans med eleverna och då lättare kan förklara så alla får samma definition av vissa ord.

Vi kommer också under året komplettera med att ett par gånger under läsåret ta hjälp av elevrådet och göra en intervju kring dessa frågor.

TILLBUDSRAPPORT bilaga 2

vid kränkande behandling/ diskriminering/trakasserier

Datum för inlämnande till ansvarig rektor:		
Datum:	Klockslag:	
Plats för tillbud:		
Vårdnadshavare kontaktade:		Datum:
Typ av kränkning	Inblandade	Tillfällen
☐ Fysiskt våld ☐ Psykiskt våld ☐ Verbal kränkning ☐ Materiell kränkning ☐ Text och/eller bildburen/nätet kränkning	☐ Elev - Elev ☐ Elev - Vuxen ☐ Vuxen - Elev	☐ Enstaka tillfällen ☐ Upprepade tillfällen
Inblandade personer:		
Beskrivning av tillbud och fortsatt utredning:		
Underskrift av rapportskrivare:		
Uppföljning sker: (datum)		
Vi beslutade vid uppföljning att:		
☐ Ärendet avslutat ☐ Ärendet utreds vidare (anv. Bilaga 3)		

Uppdaterad 2015-10-19, Lillgårdsskolan

Dokumentet förvaras hos rektor

DOKUMENTATION bilaga 3

vid kränkande behandling/ diskriminering elev mot elev

Skolans namn:	Datum:
Elevens namn och klass/fritidsavdelning	
Ärendet anmäldes av:	Ansvarig i ärendet:
Beskrivning av händelse (vem/vilka är inblandade): <div style="text-align: right;">☐ Registrering av tillbud/skada har gjorts</div>	
Datum för samtal med berörd elev:	
Datum för samtal med övriga (ange namn):	
Kontakter med vårdnadshavare (ange datum och namn):	
☐ Program för åtgärder har upprättats _____ (datum) ☐ Program för åtgärder har <u>inte</u> upprättats	
Datum för uppföljning (ange med vem/vilka):	
☐ Ärendet är avslutat _____ (datum) ☐ Ärendet överlämnas till rektor/elevhälsa _____ (datum) ☐ Ärendet överlämnas till polis eller socialtjänst _____ (datum)	

Dokumentet förvaras hos rektor

Uppdaterad 2015-10-19, Lillgårdsskolan

**UPPFÖLJNING OCH bilaga 4
UTVÄRDERING av
anmält ärende vid
kränkandebehandling
/diskriminering/trakasserier**

elev mot elev

BESKRIVNING AV ÄRENDET
Vilka var inblandade:
Vilka åtgärder har satts in:
Vad har gjorts hitintills
Hur har det gått: (Resultat så långt)
ANALYS
Varför blev det som det blev:
Var det något som inte fungerade:
VÄRDERING

<p>Ska insatserna fortsätta:</p> <p>☐ Ja   ☐ Nej</p> <p style="text-align: right;">(forts. Bilaga 4):</p>
<p>Stämmer arbetet med vår arbetsplan:</p>
<p>REFLEKTION</p>
<p>Ska insatserna kompletteras eller förändras (i så fall hur?):</p>
<p>Vilka lärdomar har vi fått:</p>
<p>AKTION OCH HANDLANDE</p>
<p>Vem gör vad och när:</p>
<p>När sker nästa återkoppling/uppföljning:</p>

Dokumentet förvaras hos rektor

Uppdaterad 2015-10-19, Lillgårdsskolan